

ОСОБЛИВОСТІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ У ФОРМІ ДІЗНАННЯ: ДЕЯКІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ

Марченко О. А.

Метою статті є дослідження процесуальних аспектів щодо особливостей досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання. Вказано на те, що зміни, яких зазнав Кримінальний процесуальний кодекс України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень, визначили окремого процесуального суб'єкта кримінального провадження - дізнавача. Проаналізовано нормативно-правові акти, які закріплюють положення щодо сутності, змісту та повноважень дізнавача та окремі характерні риси його діяльності, які подібні із повноваженнями слідчого. Досліджено процесуальні особливості та значення процедури досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання. Встановлено, що дізнавач вправі здійснювати більший перелік слідчих (розшукових) дій, ніж слідчий, і обмежений у проведенні багатьох негласних слідчих (розшукових) дій. Зазначено, що строк досудового розслідування кримінальних проступків може бути зменшений, якщо обвинувальний акт направлений у спрощеному провадженні до суду. Зокрема, строк досудового розслідування кримінальних проваджень щодо кримінальних проступків (дізнання) є скороченим порівняно зі строками досудового слідства, що зумовлено застосуванням спрощеної кримінальної процесуальної форми, яка передбачає менш тривалі процесуальні строки щодо кримінальних проступків. Встановлено, що особливістю здійснення досудового розслідування кримінальних проступків (дізнання) передбачене обмеження застосування запобіжних заходів. Автор акцентує увагу на деяких процесуальних аспектах спрощення досудового розслідування у формі дізнання. Доведено, що окремими особливостями досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання можна визначити такі, як строки його проведення, обмеження застосування запобіжних заходів, обмеження застосування слідчих (розшукових) дій, особливості закінчення досудового розслідування кримінальних проступків (дізнання).

Ключові слова: дізнання, дізнавач, досудове розслідування, досудове слідство, кримінальні проступки, кримінальне провадження, кримінальні правопорушення.

Marchenko O. A. Features of pre-trial investigation of criminal offenses in the form of inquiry: some procedural aspects

The purpose of the article is to study the procedural aspects of the features of the pre-trial investigation of criminal offenses in the form of an inquiry. It is pointed out that the changes that have been made to the Criminal Procedure Code of Ukraine, concerning the simplification of pre-trial investigation of certain categories of criminal offenses, have identified a separate procedural subject of criminal proceedings - the interrogator. The normative-legal acts which fix provisions on essence, the maintenance and powers of the interrogator and separate characteristic features of his activity which are similar to powers of the investigator are analyzed. Procedural features and significance of the procedure of pre-trial investigation of criminal offenses in the form of an inquiry have been studied. It is established that the interrogator has the right to perform a larger list of investigative (investigative) actions than the investigator, and is limited in conducting many covert investigative (investigative) actions. It is noted that the term of pre-trial investigation of criminal offenses may be reduced if the indictment is sent to court in summary proceedings, in particular the term of pre-trial investigation of criminal proceedings in respect of criminal offenses (inquiry) is reduced compared to pre-trial investigation due to the simplified form, which provides for shorter procedural time limits for criminal offenses. It is established that the peculiarity of the pre-trial investigation of criminal offenses (inquiries) provides for the restriction of the application of precautionary measures. The author focuses on some procedural aspects of simplifying the pre-trial investigation in the form of an inquiry. It is proved that some features of pre-trial investigation of criminal offenses in the form of inquiry can be determined such as the timing of its implementation, limiting the application of measures, limiting the use of investigative (investigative) actions, features of the pre-trial investigation of criminal offenses (inquiries).

Key words: inquiry, interrogator, pre-trial investigation, pre-trial investigation, criminal offenses, criminal proceedings, criminal offenses.

Постановка проблеми та її актуальність.

З 1 липня в правовій системі України почав працювати інститут кримінальних проступків (КП). Цьому передувало прийняття в листопаді 2018 р. Закону України № 2617-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень». У грудні 2019 р. до Закону були внесені зміни і доповнення (Закон України № 321-IX) [6]. Відповідні зміни відбулися й у статті 12 Кримінального кодексу України (далі - КК України), яка передбачала класифікацію злочинів (сьогодні класифікацію кримінальних правопорушень). Так, чинна редакція ст. 12 КК України до кримінальних правопорушень включає, крім злочинів, кримінальний проступок. Під кримінальним проступком Закон встановлює діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання - штраф у розмірі не більш ніж три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. За вчинення проступку також можуть бути призначені покарання у вигляді громадських робіт, виправних робіт, арешту, обмеження волі, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (без урахування спеціальних видів покарань для військових) [2]. Введення нового правового інституту - кримінальних проступків - покладає сподівання на підвищення ефективності досудового розслідування та судового розгляду злочинів невеликої тяжкості.

На сьогодні Особлива частина КК України передбачає кримінальні правопорушення (понад 90 складів кримінальних правопорушень), які можуть бути піддані досудовому розслідуванню як у формі слідства, так і у формі дізнання. Як свідчить правозастосовна практика, до найбільш поширених кримінальних правопорушень, які в свою чергу можуть бути кваліфіковані як злочини і кримінальні проступки, відносяться: крадіжка (ст. 185 КК України); шахрайство (ст. 190 КК України); хуліганство (ст. 296 КК України); незаконне поводження з наркотичними засобами без мети збуту (ст. 309 КК України) тощо. Отже, відповідні зміни надають можливості для гуманізації кримінальної відповідальності, пришвидшення розслідування та судового розгляду нетяжких кримінальних правопорушень, розвантаження слідства для більш якісного розслідування злочинів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковою основою даної статті стали праці таких українських науковців, як В.І. Борисов, Л.М. Демидова,

І.В. Ковтун, А.С. Політова, О.В. Сачко, Ю.А. Турлова, В.І. Тютюгін, Г.В. Федотова, а також інших дослідників, які зробили значний внесок у розробку правових аспектів, пов'язаних із впровадженням інституту кримінальних проступків, у тому числі їх розслідування. Внесок вказаних науковців у дослідження питання є вагомим, але у зв'язку з прийняттям 1 липня 2020 р. Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» низка питань потребує дослідження та більш детального вивчення, зокрема щодо особливостей досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання.

Метою цієї статті є дослідження процесуальних аспектів щодо особливостей досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання.

Виклад основного матеріалу: Зміни у кримінальному процесуальному законодавстві щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень, а саме кримінальних проступків, визначили окремого процесуального суб'єкта кримінального провадження, окрему процесуальну фігуру - *дізнавача*. Введення в кримінальний процес дізнавача було зумовлене об'єктивною необхідністю процесуальної економії, зокрема потребою звільнити слідчих від розслідування очевидних малозначних кримінальних правопорушень. Отже, дізнавачу відводилася допоміжна роль слідчого другого плану. Однак законодавець стосовно дізнання керувався також ідеєю раціоналізації, так би мовити, ідеєю спрощення та прискорення досудового розслідування саме такої категорії кримінальних правопорушень, як кримінальні проступки. Досудове розслідування кримінальних проступків у формі дізнання повноваженими органами направлене та націлене на зменшення навантаження на органи досудового слідства. Відповідно до цього у Кримінальному процесуальному кодексі України на сьогодні міститься низка норм, які закріплюють процесуальні положення щодо сутності, змісту та повноважень дізнавача, які дозволяють визначити особливості досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання.

Розкриваючи сутність, зміст та повноваження дізнавача, на наш погляд, слід звернути увагу на *наступні положення КПК України*:

1. У главі 1. «Кримінальне процесуальне законодавство України та сфера його дії», п. 4-1 ст. 3 КПК України «Визначення основних термінів Кодексу» надається визначення дізна-

вача. Зокрема, дізнавачем є службова особа підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань у випадках, установлених цим Кодексом, уповноважена особа іншого підрозділу зазначених органів, які уповноважені в межах компетенції, передбаченої цим Кодексом, здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків [4; 1, с. 3-8];

2. У главі 3 «Учасники кримінального провадження» § 2. «Сторона обвинувачення» закріплюються положення, які визначають сутність, зміст та повноваження дізнавача [4; 1, с. 3-8]. Відповідно до ч. 3 ст. 38 КПК України органами досудового розслідування є органи, що здійснюють досудове слідство і дізнання. Що стосується досудового розслідування кримінальних проступків, то встановлено, що воно здійснюється у формі дізнання, яке здійснюється підрозділами дізнання або уповноваженими особами інших підрозділів органів Національної поліції, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органів Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України [4; 1, с. 3-8];

3. У ст. 40-1 КПК України «Дізнавач» встановлюються положення, які закріплюють, що дізнавач при здійсненні дізнання наділяється повноваженнями слідчого та уповноважений:

1) починати дізнання за наявності підстав, передбачених КПК України (п. 1 ч. 2 ст. 40-1, ч. 1 ст. 214, ст. 298 КПК України);

2) проводити огляд місця події (п. 2 ч. 2 ст. 40-1, ч. 3 ст. 214, 298 КПК України), обшук затриманої особи (п. 2 ч. 2 ст. 40-1, ч. 3 ст. 214, ч. 6 ст. 298 КПК України), опитувати осіб (п. 2 ч. 2 ст. 40-1, ч. 3 ст. 214 КПК України), вилучати знаряддя та засоби вчинення правопорушення, речі й документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або виявлені під час затримання (п. 2 ч. 2 ст. 40-1, ч. 3 ст. 214, ст. 298 КПК України), а також проводити слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії у випадках, установлених КПК України (п. 2 ч. 2 ст. 40-1, ч. 3 ст. 214, ст. 300 КПК України);

3) доручати проведення слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій у випадках, передбачених КПК України, відповідним оперативним підрозділам (п. 3 ч. 2 ст. 40-1, ч. 1, 2 ст. 41 КПК України);

4) звертатися за погодженням із прокурором до слідчого судді з клопотаннями про застосування заходів забезпечення кримінального провадження,

проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій (п. 4 ч. 2 ст. 40-1, ст. 300, ч. 3 ст. 214 КПК України);

5) повідомляти за погодженням із прокурором особі про підозру в учиненні кримінального проступку (п. 5 ч. 2 ст. 40-1, ст. 298 КПК України);

6) за результатами розслідування складати обвинувальний акт, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру та подавати їх прокурору на затвердження (п. 6 ч. 2 ст. 40-1, ст. 301 КПК України);

7) приймати процесуальні рішення у випадках, передбачених КПК України, зокрема щодо закриття кримінального провадження за наявності підстав, передбачених ст. 284 КПК України (п. 7 ч. 2 ст. 40-1, ст. 284, 298 КПК України);

8) здійснювати інші повноваження, передбачені КПК України (п. 8 ч. 2 ст. 40-1, ст. 214 КПК України).

Отже, що стосується повноважень дізнавача, то однією з характерних рис його діяльності є його подібність із повноваженнями слідчого. Дізнавач вправі здійснювати навіть більший перелік слідчих (розшукових) дій, ніж слідчий, і обмежений у проведенні багатьох негласних слідчих (розшукових) дій. Під час аналізу положень КПК України не зовсім зрозуміло, чому законодавець не надав дізнавачам право на виклик особи, що передбачений ст. 133 КПК України. Відповідно до норм КПК України дізнавач зобов'язаний виконувати вказівки прокурора, але не визначено можливість їх оскарження дізнавачем, відповідальності дізнавача за невиконання вказівок чи дій прокурора в разі невиконання дізнавачем його вказівок. Якщо під час здійснення дізнання буде встановлено, що особа вчинила кримінальне правопорушення, дізнавач за погодженням із прокурором надсилає матеріали кримінального провадження керівнику органу досудового розслідування з огляду на підслідність відповідно до ч. 4 ст. 218 КПК України [3].

4. Положення щодо повноважень дізнавача також закріплені у ст. 214 КПК України «Початок досудового розслідування», в якій встановлено, що для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі - ЄРДР) може бути:

1) відібрано пояснення;

2) проведено медичне освідчення;

3) отримано висновок спеціаліста і знято показання технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- й кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-й кінозйомки, відеозапису;

4) вилучено знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі й документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей [4; 1, с. 3-8].

5. У ст. 215 КПК України «Досудове розслідування злочинів і кримінальних проступків» містяться положення, які визначають форми досудового розслідування кримінальних правопорушень, а саме злочини у формі досудового слідства, а *кримінальні проступки у формі дізнання* [4; 1, с. 3-8].

Крім того, слід зазначити, що, окрім положень КПК України, порядок обрання дізнавача з уповноважених осіб інших органів визначається й Положенням про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України, що затверджене наказом Міністерства внутрішніх справ України № 405 від 20.05.2020 року, в якому визначено загальні положення, основні завдання; функції, повноваження, права та обов'язки, організацію діяльності працівників Управління дізнання та відділів (секторів) дізнання [5].

Отже, відповідні нормативно-правові акти України всебічно закріплюють правовий статус учасника кримінального провадження на стадії досудового розслідування у формі дізнання - дізнавача.

Серед інших не менш значущих питань досудового розслідування кримінальних правопорушень є з'ясування особливостей та значення процедури досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання, зокрема *строків його проведення*. Якщо раніше існував єдиний для всіх кримінальних правопорушень порядок розслідування у формі досудового слідства, то нині для кримінальних проступків встановлено спрощену процедуру - у формі дізнання, тривалість якого не може перевищувати одного місяця. З огляду на це процедура дізнання передбачає ширший перелік слідчих (розшукових) дій, які можуть проводитися до внесення відомостей до ЄРДР, порівняно із процедурою досудового слідства.

За своєю сутністю дізнання є повноцінним досудовим розслідуванням, але з винятками, які зумовлюють спрощення кримінальної процесуальної форми, а саме:

- 1) скорочений строк проведення дізнання;
- 2) обмеження застосування окремих запобіжних заходів;
- 3) заборона проводити негласні слідчі (розшукові) дії;
- 4) можливість спрощеного розгляду обвинувального акту у суді.

Отже, відповідно до статті 219 КПК України досудове розслідування повинно бути закінчено протягом одного місяця з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку. Таким чином, строк дізнання починає обчислюватися з моменту оголошення особі, яка вчинила кримінальний проступок, підозри у порядку, встановленому КПК України, та триває за загальним правилом один місяць. У юридичній літературі вказується, що кримінальні проступки, маючи меншу суспільну небезпеку, потребують менших затрат часу для проведення досудового розслідування (дізнання). У зв'язку з цим загальний термін провадження дізнання по кримінальних проступках становить один місяць.

Необхідно також вказати, що строк досудового розслідування кримінальних проступків може бути зменшено, якщо обвинувальний акт направлений у спрощеному провадженні до суду. Строк досудового розслідування кримінальних проваджень щодо кримінальних проступків (дізнання) є скороченим порівняно зі строками досудового слідства, що зумовлено застосуванням спрощеної кримінальної процесуальної форми, яка передбачає менш тривалі процесуальні строки щодо таких незначних суспільно небезпечних діянь, як кримінальні проступки.

Разом з тим при здійсненні досудового розслідування кримінальних проступків (дізнання) передбачене *обмеження застосування запобіжних заходів*.

Згідно зі статтею 299 КПК України під час досудового розслідування кримінальних проступків не допускається застосування запобіжних заходів у вигляді домашнього арешту, застави або тримання під вартою [4; 1, с. 3-8].

Отже, єдиними запобіжними заходами, які можуть бути застосовані до підозрюваного на стадії досудового розслідування кримінальних проступків, є виключно *особисте зобов'язання або особиста порука*.

Під час здійснення дізнання не застосовуються найбільш суворі запобіжні заходи, які пов'язані з обмеженням особистої свободи особи або можуть вплинути на її майновий стан. Така позиція законодавця відповідає міжнародним стандартам у сфері кримінального судочинства, оскільки відповідно до пункту 3 Розділу 2 Рекомендації № 6R(87) Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам від 17 вересня 1987 року «Щодо спрощення кримінального правосуддя» не слід під час спрощеного провадження застосовувати фізичні заходи примусу, особливо взяття під варту [7].

Положення КПК України щодо запобіжних заходів, які можуть застосовуватися до підозрюваного на стадії досудового розслідування кримінальних проступків, відповідають ступеню тяжкості вчинених суспільно небезпечних діянь. Крім того, у відповідному виді кримінального провадження запобіжні заходи взагалі мають виняткове застосування, адже як характер діянь, так і покарання за них, як правило, свідчить про малозначність кримінальних проступків, а також про відсутність мети і підстав для застосування запобіжних заходів.

У статті 207 КПК України передбачене законне затримання будь-якою особою, яка не є уповноваженою службовою особою, іншої особи за вчинення кримінального правопорушення. Кожен, хто здійснив законне затримання, зобов'язаний негайно повідомити уповноважену службову особу про затримання та місцеперебування затриманого [4; 1, с. 3-8].

Однак, з'ясувавши, що затриманою особою вчинено кримінальний проступок, уповноважена службова особа не має права доставляти особу до органу досудового розслідування, а зобов'язана негайно звільнити її. Крім того, оскільки за вчинення кримінальних проступків не передбачається застосування покарання у виді позбавлення волі, під час досудового розслідування кримінальних проступків (дізнання) не може бути застосоване затримання уповноваженою службовою особою.

Таким чином, під час досудового розслідування кримінальних проступків до підозрюваного може бути застосовано тільки два запобіжних заходи: 1) особисте зобов'язання та 2) особиста порука. Їх застосування переважно має морально-психологічне значення, оскільки такі запобіжні заходи не здатні серйозно вплинути на поведінку підозрюваного, крім того, навіть у разі порушення норм КПК України щодо виконання обов'язків за застосуванням запобіжним заходом суд не може обрати інший (більш суворий) запобіжний захід.

При здійсненні досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання нормативно передбачене обмеження застосування слідчих (розшукових) дій.

Відповідно до статті 300 КПК України для досудового розслідування кримінальних проступків дозволяється виконувати всі слідчі (розшукові) дії, передбачені КПК України, окрім негласних слідчих (розшукових) дій [4; 1, с. 3-8].

У науковій літературі відзначається, що заборона на провадження негласних слідчих (розшукових) дій зумовлена дією у кримінальному провадженні принципу пропорційності, згідно з яким

обмеження конституційних та інших прав громадян повинно відповідати рівню суспільної небезпечності вчиненого кримінального правопорушення [3, с. 726].

З урахуванням того, що кримінальні проступки мають незначний ступінь суспільної небезпеки, відсутня необхідність у застосуванні негласних слідчих (розшукових) дій під час проведення досудового розслідування (дізнання).

Також слід звернути увагу на особливості закінчення досудового розслідування кримінальних проступків (дізнання).

Згідно з частиною 1 статті 301 КПК України закінчення досудового розслідування кримінальних проступків здійснюється згідно з загальними правилами, передбаченими КПК України, з урахуванням особливостей, передбачених статтею 301 КПК України. Під час дізнання застосовуються вимоги щодо закінчення досудового розслідування, але з особливостями, передбаченими для досудового розслідування кримінальних проступків.

Дізнавач зобов'язаний у найкоротший строк, але не пізніше сімдесяти двох годин з моменту затримання особи в порядку, передбаченому частиною четвертою статті 298² КПК України, подати прокурору всі зібрані матеріали дізнання разом із повідомленням про підозру, про що невідкладно письмово він має повідомити підозрюваного, його захисника, законного представника, потерпілого. Прокурор зобов'язаний не пізніше трьох днів після отримання матеріалів дізнання разом з повідомленням про підозру, а в разі затримання особи в порядку, передбаченому частиною четвертою статті 298² КПК України, протягом двадцяти чотирьох годин здійснити одну із зазначених дій:

1) прийняти рішення про закриття кримінального провадження, а в разі затримання особи в порядку, передбаченому частиною четвертою статті 298² КПК України, - про негайне звільнення затриманої особи;

2) повернути дізнавачу кримінальне провадження з письмовими вказівками про проведення процесуальних дій з одночасним продовженням строку дізнання до одного місяця та звільнити затриману особу (у разі затримання особи в порядку, передбаченому частиною четвертою статті 298² КПК України);

3) звернутися до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру або про звільнення від кримінальної відповідальності;

4) у разі встановлення ознак злочину направити кримінальне провадження для проведення досудового слідства [4; 1, с. 3-8].

У статті 283 КПК України встановлено, що прокурор зобов'язаний у найкоротший строк після повідомлення особі про підозру здійснити одну з таких дій:

1) закрити кримінальне провадження;

2) звернутися до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності;

3) звернутися до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.

Аналіз приписів КПК України дає підстави стверджувати, що закінчення досудового розслідування кримінальних проступків (дізнання) завершується рішенням прокурора про:

1) закриття кримінального провадження;

2) звернення до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності;

3) звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.

Однак слід відзначити, що у цій формі досудового розслідування кримінального провадження обвинувальний акт може бути двох видів:

1) складений у загальному порядку, визначеному статтею 291 КПК України;

2) складений у спрощеному порядку, передбаченому у статті 302 КПК України.

Існує можливість розгляду обвинувального акту у спрощеному провадженні у кримінальних провадженнях щодо кримінальних проступків. Відповідно до частини 1 статті 302 КПК України, встановивши під час досудового розслідування, що підозрюваний беззаперечно визнав свою винуватість, не заперечує встановлені досудовим розслідуванням обставини і згоден з розглядом обвинувального акту за його відсутності, а потерпілий (представник юридичної особи, щодо якої здійснюються провадження), не заперечує проти такого розгляду, прокурор має право надіслати до суду обвинувальний акт, в якому зазначає клопотання про його розгляд у спрощеному порядку без проведення судового розгляду у судовому засіданні [4; 1, с. 3-8].

Висновки: Таким чином, законодавство України пройшло довгий шлях до вдосконалення та покращення у сфері ефективної організації діяльності органів досудового розслідування з метою розвантаження слідчих та для швидкого, повного, всебічного розслідування кримінальних правопорушень. Саме для цього був запроваджений інститут дізнання. Аналіз відповідних положень Кримінального процесуального кодексу України та інших нормативно-правових актів надає підстави стверджувати, що окремими особливостями досудового

розслідування кримінальних проступків у формі дізнання можна визначити такі, як *строки його проведення, обмеження застосування запобіжних заходів, обмеження застосування слідчих (розшукових) дій, особливості закінчення досудового розслідування кримінальних проступків (дізнання)*. Закріплення статусу дізнавача в сучасному вигляді кожного разу набуває вдосконалення, а саме має місце поступове покращення розуміння ролі дізнавача, його повноважень і функцій як учасника кримінального провадження. Реалії сьогодення вимагають подальшого вдосконалення діяльності дізнавачів.

Література

1. Гасанов Р.Н. Дізнання як форма досудового розслідування. *Науковий вісник публічного та приватного права*. Випуск 1. У 2-х частинах. Київ : Науково-дослідний інститут публічного права, 2016. Ч. 1. С. 3-8.
2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 03.07.2020).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар : у 2 т. / О.М. Бандурка, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль та інші ; за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. Харків : Право. 2012. Т. 1. 768 с.
4. Кримінально-процесуальний кодекс України (редакція від 01.09.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
5. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України : Наказ 20.05.2020 р. № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#Text>.
7. Щодо спрощення кримінального правосуддя : Рекомендація № 6 R(87) 18 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам від 17 вересня 1987 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_339.

Марченко О. А.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального процесу
факультету підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Одеського державного університету
внутрішніх справ